

3238/02.02.00.01/2024

**Salon kaupunki
Opetuslautakunta
Käyttösuunnitelma vuodelle 2025**

Sisällysluettelo

1.	Henkilöstösuunnitelma 2025-2028.....	3
1.1	Uudet virat ja työsuhteet 2025-2028	3
1.2	Lakkautettavat tehtävät 2025	3
1.3	Määräaikaiset toimet ja työsuhteet 2025-2028	4
2.	Henkilöstösuunnitelman perustelut	5
2.1	Uudet virat ja työsuhteet 2025-2028	5
2.2	Lakkautettavat tehtävät 2025	5
2.3	Määräaikaiset toimet ja työsuhteet 2025-2028	5
3.	Sivistyspalveluiden toimintastrategia 2025-2027	7
4.	Sivistyspalveluiden hallinto	7
4.1	Tuloslaskelma ulkoinen	7
5.	Varhaiskasvatuspalvelut	8
5.1	Tuloslaskelma ulkoinen	9
6.	Opetuspalvelut	9
6.1	Perusopetuspalvelut	9
6.1.1	Tuloslaskelma, ulkoinen.....	10
6.2	Lukiokoulutus	11
6.2.1	Tuloslaskelma, ulkoinen.....	12
6.3	Nuorisopalvelut.....	12
6.3.1	Tuloslaskelma, ulkoinen.....	13
7.	Opistopalvelut.....	13
7.1	Kansalaisopisto	13
7.1.1	Tuloslaskelma, ulkoinen.....	14
7.2	Musiikkiopisto	15
7.2.1	Tuloslaskelma, ulkoinen.....	16
8.	Lautakunnan tuloslaskelma, ulkoinen	17
9.	Lautakunnan tuloslaskelma, ulkoinen ja sisäinen	17
10.	Investointisuunnitelma 2025-2029.....	18
11.	Investointisuunnitelman 2025-2029 perustelut.....	21

1. Henkilöstösuunnitelma 2025-2028

1.1 Uudet virat ja työsuhteet 2025-2028

Palvelualue	Kustannuspaikka	Tehtävänimike	Tehtäväkohtainen palkka	Palkka lisineen/v	Kaikki henkilöstökulut/vuosi								Lakkautettavan tilalle	
					LTK 2025	TA 2025	2026	2027	2028	TA 2025	2026	2027		2028
Opetuslautakunta														
Varhaiskasvatuspalvelut 3014 Kasvun tuki ja oppiminen		Konsultoiva varhaiskasvatuksen erityisopettaja 1.8.2025 alk.	3 244,20	19 141	1	0	0	0	0	0	0	0	0	x
Varhaiskasvatuspalvelut yhteensä				19 141	1	0	0	0	0	0	0	0	0	
Perusopetus 3273 Uskelan koulu, Anjalankadun yksikkö		koulunkäyntiohjaaja 1.8.2025 alk.	2 325,00	13 718	1	0	0	0	0	0	0	0	0	
Perusopetus yhteensä				13 718	1	0	0	0	0	0	0	0	0	
Nuorisopalvelut 3365 Nuorisotila		koulunuoriso-ohjaaja	2 470,00	34 975	1	1	0	0	0	45 696	45 696	45 696	45 696	
Nuorisopalvelut yhteensä				34 975	1	1	0	0	0	45 696	45 696	45 696	45 696	
Uudet virat ja työsuhteet yhteensä				67 833	3	1	0	0	0	45 696	45 696	45 696	45 696	

1.2 Lakkautettavat tehtävät 2025

Palvelualue	Työyksikkö	Tehtävänimike	Palkka lisineen/v	Kaikki henkilösivukulut / v	Tilalle perustetaan uusi
Opetuslautakunta					
Varhaiskasvatuspalvelut 3111 Varhaiskasvatus 3111 Varhaiskasvatus	Märynummi PPH 3165 Märynummi PPH 3165	perhepäivähoitaja perhepäivähoitaja	28 107,00 28 349,00	34 071,31 34 364,66	x x
Varhaiskasvatuspalvelut yhteensä			56 456,00	68 435,96	
Opistopalvelut 4601 Salon kansalaisopisto	Kansalaisopisto	musiikinopettaja	49 065,00	59 476,59	
Opistopalvelut yhteensä			49 065,00	59 476,59	
Lakkautettavat virat ja työsuhteet yhteensä			105 521,00	127 912,56	

1.3 Määräaikaiset toimet ja työsuhteet 2025-2028

Palvelualue	Kustannuspaikka	Tehtävänimike	Tehtäväkohtainen palkka	Palkka, liisineen/v						Kaikki henkilöstökulut/vuosi				Hyväksytty aiemmin
					LTK 2025	TA 2025	2026	2027	2028	TA 2025	2026	2027	2028	
Opetuslautakunta														
Perusopetus														
	3224 Ollikkalan koulu	resurssiopettaja, s2, 1.8.25 alk.	4 000,00	23 600	1	1	0	0	0	28 379	28 379	0	0	
	3230 Armfeltin koulu, alakoulu	resurssiopettaja, s2, 1.8.25 alk.	4 000,00	23 600	1	1	0	0	0	28 379	28 379	0	0	
	3223 Uskelan koulu, Kavilankadun yksikkö	resurssiopettaja, s2, 1.8.25 alk.	4 000,00	23 600	1	1	0	0	0	28 379	28 379	0	0	
	3223 Uskelan koulu, Kavilankadun yksikkö	Koulunkäyntiohjaaja, s2, 1.8.2025 alk.	2 270,00	13 393	1	1	0	0	0	16 105	16 105	0	0	
	3262 Hermannin koulu	Koulunkäyntiohjaaja, s2, 1.8.2025 alk.	2 270,00	13 393	1	1	0	0	0	16 105	16 105	0	0	
Perusopetus yhteensä				97 586	5	5	0	0	0	117 347	117 347	0	0	
Nuorisopalvelut														
	3368 Etsivä nuorisotyö	Etsivän nuorisotyön työntekijä 1.9. alk.	2 718,34	12 831	1	0	0	0	0	0	0	0	0	
	3362 Nuorisotoiminta	päiväleiriohjaaja 6kpl, 2vko		5 500	6	6	0	0	0	6 614	0	0	0	
	3362 Nuorisotoiminta	päiväleirin vastuuohjaaja, 2kk	2 355,05	5 558	1	1	0	0	0	6 683	0	0	0	
	3365 Nuorisotilat	avoimen nuorisotyön nuorisohjaaja, liikennepuisto 1.9. alk.	2 470,00	11 658	4	0	0	0	0	0	0	0	0	
Nuorisopalvelut yhteensä				35 547	12	7	0	0	0	13 297	0	0	0	
Määräaikaiset työsuhteet yhteensä				133 133	17	12	0	0	0	130 644	117 347	0	0	

2. Henkilöstösuunnitelman perustelut

2.1 Uudet virat ja työsuhteet 2025-2028

Nuorisopalvelut

3365 Nuorisotilat

V. 2025 (1 kpl) koulunuorisiohjaaja

Nuorisotyötä tehdään kaikissa Salon yläkouluissa neljän (4) nuorisiohjaajalla. Heistä yksi (1) nuorisiohjaaja on vakinainen ja muut nuorisiohjaajat toimivat määräaikaisina. Yläkouluissa toimivat nuorisiohjaajat toivat linkkinä koulumaailman ja vapaa-ajan toimintojen välissä. Nuorisiohjaajien tehtävänä on oppilaitosten yhteisöllisyyden lisäämiseen vaikuttavat työmenetelmät. Nuorisiohjaajat työskentelevät myös ilta-aikaan nuorisotiloilla. Vuoden 2025 vakinaistamisella saadaan vakinaistettua kouluissa tehtävää nuorisotoimintaa ja vaikuttamaan salolaisten nuorten hyvinvointiin, yhteisöllisyyden tukemiseen ja koulujen ja nuorisotyön yhteistyön kehittämiseen.

2.2 Lakkautettavat tehtävät 2025

Varhaiskasvatuspalvelut

3111 Varhaiskasvatuspalvelut

V. 2025 (2 kpl) Perhepäivähoitaja

Eläköitymistien seurauksena on jäänyt avoimeksi kaksi perhepäivähoitajan tehtävää, jotka voidaan lakkauttaa ja perustaa yksi konsultoivan erityisopettajan tehtävä.

Opistopalvelut

4601 Kansalaisopisto

V. 2025 musiikinopettaja

Kansalaisopistossa on kaksi musiikinopettajan virkaa, joista toinen on suunnittelijaopettajan virka. Virat ovat tulleet Perniön ja Halikon kansalaisopistoista opistojen yhdistyessä vuonna 2009. Musiikinopettajan eläköityessä on tarkoituksenmukaista siirtää koko musiikin kurssitarjonnan suunnittelu musiikin suunnittelijaopettajalle ja käyttää musiikin opetuksessa jatkossa tuntiopettajia. Tämä lisää joustoa, jota tarvitaan kysynnän vaihdellessa ja opiston kurssitarjontaa uudistettaessa. Musiikin suunnittelijaopettajan opetusvelvollisuuden ja muun työn suhdetta tarkastellaan uudelleen samassa yhteydessä työehtosopimuksen antamien mahdollisuuksien mukaan. Tehtäväkuva ei muutu olennaisesti.

2.3 Määräaikaiset toimet ja työsuhteet 2025-2028

Opetuspalvelut

Perusopetus

V. 2025 (3kpl) resurssiopettajat, s2

S2 eli suomea toisena kielenään opiskelevien oppilaiden määrä on noussut merkittävästi perusopetuksessa. Oppilaiden oppimisen järjestämiseksi tarvitaan resurssiopettajia, jotta heidän suomen kielen oppimista voidaan tukea kielen oppimisen alkuvaiheessa riittävästi. Riittävä suomen kielen osaaminen on peruste ja tuoväline muiden oppiaineiden oppimiselle.

V. 2025 (2kpl) koulunkäyntiohjaajat, s2

S2 eli suomea toisena kielenään opiskelevien oppilaiden määrä on noussut merkittävästi perusopetuksessa. Oppilaiden oppimisen tuen järjestämiseksi tarvitaan koulunkäyntiohjaajia, jotta heidän suomen kielen oppimista voidaan tukea riittävästi varsinkin kielen oppimisen alkuvaiheessa.

Nuorisopalvelut

3362 Nuorisotoiminta

V. 2025 (6 kpl) päiväleiriohjaaja

1-3 -luokkalaisille suunnattua kesäpäiväleiritoimintaa jatketaan vuonna 2025 kahden viikon ajan. Päiväleiritoiminnan ohjaukseen palkataan 6 määräaikaista ohjaajaa (mahd. koulunkäynninohjaajat) 2 viikoksi, 30h/vko. Päiväleiritoiminta on lähtenyt liikkeelle valtuustoaloitteesta 2024.

V. 2025 (1 kpl) päiväleirin vastuuhjaaja

Päiväleirin vastuuhjaajaksi palkataan "kesätyöhön" touko-kesäkuuksi työntekijä, jonka vastuulla on suunnittelu- ja valmistelutyöt, hankinnat, viestintä, raportointi ja päiväleirin koordinointi. Päiväleiritoiminta on lähtenyt liikkeelle valtuustoaloitteesta 2024.

3. Sivistyspalveluiden toimintastrategia 2025-2027

Sivistyspalveluiden toimialaan kuuluvat seuraavat palvelualueet: varhaiskasvatuspalvelut, opetuspalvelut ja opistopalvelut sekä vapaa-ajanpalvelut. Opetuslautakunnan alaisuudessa toimivat kolme edellä mainittua. Vapaa-aikapalvelut toimii vapaa-ajan lautakunnan alaisuudessa.

4. Sivistyspalveluiden hallinto

Keskeiset tavoitteet ja merkittävimmät riskit 2025

Tavoitteet

Sivistyspalvelut ovat yhteisiä hyvän arjen palveluita, joilla edistetään osaamista, hyvinvointia ja osallisuutta.

Laadukkailla kasvat-, opetus- ja opistopalveluilla turvataan laadukkaat palvelut pienenevälle lapsi- ja oppilasmäärälle kaupunkistrategia huomioiden.

Merkittävimmät riskit

- Henkilöstön pito- ja vetovoima sekä työkuormittuneisuus
- Lasten ja nuorten hyvinvoinnin heikkeneminen
- Henkilöstökustannukset muodostavat valtaosan toiminnan kuluista

Painopisteet

- Lasten ja nuorten hyvinvoinnin vahvistaminen ja tukeminen
- Henkilöstön veto- ja pitovoiman edistäminen

Keskeiset toimintamenojen ja -tulojen perustelut

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain tulo-rajajen nostot vähentävät tulokertymää. Opetuspalveluiden palveluverkon suunnitelmallisuuden haasteet sekä laskevat oppilasmäärät haastavat opetuspalvelujen palveluverkkoa.

Pienenevä hankerahoitus valtakunnan tasolla vähentää henkilöstöresurssia.

4.1 Tuloslaskelma ulkoinen

3001 Sivistyspalveluiden hallinto	TP 2023	MTA 2024	LTK 2025	KS 2025	Ero%
Toimintatuotot					
Tuet ja avustukset	0	5 794	0	0	-100,0
Toimintatuotot	0	5 794	0	0	-100,0
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-145 820	-173 490	-176 849	-176 849	1,9
Palkat ja palkkiot	-120 378	-146 977	-149 968	-149 968	2,0
Henkilösivukulut	-25 441	-26 513	-26 881	-26 881	1,4
Eläkekulut	-21 421	-23 225	-23 896	-23 896	2,9
Muut henkilösivukulut	-4 021	-3 288	-2 985	-2 985	-9,2
Palvelujen ostot	-27 882	-86 259	-76 130	-26 140	-69,7
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 171	-6 200	-3 850	-3 850	-37,9
Muut toimintakulut	-2 861	-1 350	-2 700	-2 700	100,0
Toimintakulut	-177 734	-267 299	-259 529	-209 539	-21,6
Toimintakate	-177 734	-261 505	-259 529	-209 539	-19,9

5. Varhaiskasvatuspalvelut

Keskeiset tavoitteet ja merkittävimmät riskit 2025

Tavoitteet

Varhaiskasvatus ja esiopetus ovat osa kasvatusta- ja koulutuspalvelujen kokonaisuutta. Lakisääteisestä palvelua järjestetään kunnallisissa ja yksityisissä päiväkodeissa ja perhepäivähoidossa. Eilakisääteistä avointa varhaiskasvatusta järjestetään perheille, joilla ei ole tarvetta lapsen kokopäiväiseen varhaiskasvatukseen ja toiminta on tarkoitettu kotihoidossa oleville lapsille. Tulositonmainen palveluseteli ja lastenhoidon tuet mahdollistavat huoltajille valinnan vapauden lapsen varhaiskasvatuksen järjestämiseen yksityisessä palvelussa. Esiopetusta järjestetään päiväkodeissa.

Varhaiskasvatuspaikkojen täyttöasteen tavoite on 100 prosenttia. Tavoitteena on saada varhaiskasvatukseen pysyvä ja osaava henkilöstö. Henkilöstöä tuetaan hyvällä johtamisella ja täydennyskoulutuksella.

Tavoitteena on strategian mukaisesti tarjota ja toteuttaa asiakaslähtöiset, laadukkaat ja lasten sekä perheiden hyvinvointia tukevat varhaiskasvatuspalvelut, joita kehitetään rohkeasti ja innovatiivisesti. Palvelut edistävät lasten kehitystä, oppimista ja hyvinvointia kokonaisvaltaisesti. Lapsen tarvitseman tuen kokonaisuutta kehitetään edelleen. Tuetaan lasten tunnetaitojen ja osallisuuden vahvistumista ja kiusaamisen ennaltaehkäisyä varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa.

Merkittävimmät riskit

- Varhaiskasvatuksen kelpoisuusehdot täyttävän henkilöstön saatavuus
- Lapsilukumäärän heikko ennustettavuus ja palvelutarpeiden ennakoimattomuus aiheuttavat nopeita haasteita palveluiden suunnitteluun ja varhaiskasvatuspaikkojen riittävyteen

Painopisteet

- Laadukkaat varhaiskasvatuspalvelut ja asiakaslähtöinen hoidonaloitus (palveluavain)
- Pienten lasten pedagogiikan vahvistaminen (palveluavain)
- Luonto osana oppimisympäristöä ja kestävät hankinnat (palveluavain ja yleisavain/ympäristö)
- Lapsen osallisuuden tukeminen inklusion periaatteiden mukaisesti (palveluavain)

Keskeiset toimintamenojen ja -tulojen perustelut

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksulaisissa tapahtuneet tulojen nostot ovat vähentäneet varhaiskasvatusmaksujen tulokertymää entisestään ja tämä aiheuttaa asiakasmaksutuottojen arviointiin haasteita. Elokuussa 2024 tapahtunut palvelusetelin indeksitarkistus lisää palvelusetelimenoja.

Riittävällä ja oikea-aikaisella tuella ja resurssoinnilla vahvistetaan lapsen hyvinvointia ja oppimisen tukea sekä tasoitetaan oppimiseroja. Edellä mainittua kehittämistyötä esitetään jatkettavaksi heinäkuussa 2025 päättyvän hanketyön jälkeen pysyvänä toimintamallina, joka sisältää myös yksityiset varhaiskasvatusyksiköt. Tämä edellyttäisi yhden konsultoivan varhaiskasvatuksen erityisopettajan tehtävän perustamista, jonka palkkakulut voidaan kattaa kokonaisuudessaan lakkauttamalla kaksi perhepäivähoitajan tehtävää.

Perhepäivähoitajilla on käytössä työpuhelimet, jotka eivät mahdollista kaikkea sähköisesti kirjattavaa työtä ja tarvittaviin ohjelmiin pääsyä. Työssä oleville perhepäivähoitajille hankitaan leasing-sopimuksen mukaiset kannettavat tietokoneet, jolloin kirjallisen työn mm. lasten varhaiskasvatussuunnitelmien kirjaaminen helpottuu tietokoneen avulla.

Investointisuunnitelmassa varaudutaan tulevien vuosien osalta päiväkotien peruskorjauksiin ja mahdollisesti tarvittaviin laajennuksiin/uudisrakentamiseen sekä korjattujen kiinteistöjen kalustamiseen. Torikadun päiväkodin väistötilojen ulkoinen vuokra lisää käyttötalouden menoja.

5.1 Tuloslaskelma ulkoinen

3110 Varhaiskasvatuspalvelut	TP 2023	MTA 2024	LTK 2025	KS 2025	Ero%
Toimintatuotot					
Myyntituotot	98 573	180 320	180 320	181 320	0,6
Maksutuotot	1 005 909	910 000	860 000	860 000	-5,5
Tuet ja avustukset	1 430 572	500 403	264 000	210 000	-58,0
Muut toimintatuotot	1 274	1 000	1 000	0	-100,0
Toimintatuotot	2 536 329	1 591 723	1 305 320	1 251 320	-21,4
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-20 174 218	-19 763 475	-20 027 337	-19 887 906	0,6
Palkat ja palkkiot	-16 263 680	-15 963 824	-16 230 391	-16 114 445	0,9
Henkilösivukulut	-3 910 538	-3 799 651	-3 796 946	-3 773 461	-0,7
Eläkekulut	-3 309 081	-3 341 605	-3 379 523	-3 358 974	0,5
Muut henkilösivukulut	-601 457	-458 046	-417 423	-414 487	-9,5
Palvelujen ostot	-4 589 204	-4 705 793	-4 672 220	-4 625 260	-1,7
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-495 869	-406 280	-342 980	-292 980	-27,9
Avustukset	-1 600 221	-1 602 000	-1 402 000	-1 402 000	-12,5
Muut toimintakulut	-163 782	-303 990	-397 990	-397 990	30,9
Toimintakulut	-27 023 295	-26 781 538	-26 842 527	-26 606 136	-0,7
Toimintakate	-24 486 967	-25 189 815	-25 537 207	-25 354 816	0,7

6. Opetuspalvelut

6.1 Perusopetuspalvelut

Keskeiset tavoitteet ja merkittävimmät riskit 2025

Tavoitteet

Opetussuunnitelman ja OPPIVA SALO-kehittämishojelman myötä toteutetaan strategian tavoitetta laadukkaista opetuspalveluista (strategian palveluavain). Kehittämishojelman kolmivuotisen toimintakauden avulla mahdollistetaan perusopetuspalvelujen rohkea, innovatiivinen ja tarkoituksen mukainen kehittäminen. OPPIVA SALO-kehittämishojelman tavoitteet on jaettu seuraaviin neljään osa-alueeseen: 1. yhteisöllisyyden kehittäminen ja vahvistaminen, 2. lukutaidon kehittäminen ja vahvistaminen, 3. oppimisen ja koulunkäynnin tuen uudistaminen ja 4. eheät oppimispolut varhaiskasvatuksesta lukioon. Tavoitteiden toteutuminen tapahtuu oppilaiden oppimisen edistämisenä, henkilöstön osaamisen kehittämisenä ja rehtorien johtamisen kehittämisenä.

Strategian mukaisesti tavoitteena on toteuttaa perusopetuspalvelut niin, että ne tukevat oppilaiden hyvinvointia sekä niin, että oppilaat saavat riittävää ja oikea-aikaista tukea oppimiseen ja koulunkäyntiin (strategian palveluavain). Hyvinvoinnin kehittäminen on keskiössä yhteisöllisyyden kehittämisessä. Tavoitteena on kehittää yhteisöllisen opiskeluhoillon toimintamalli yhteistyössä koulun ja hyvinvointialueen rajapinnassa. Lisäksi samanaikaisesti kehitetään koulujen yhteisöllistä johtamista.

Kestävän kehityksen tavoitteet määritellään koulukohtaisesti työsuunnitelmassa.

Merkittävimmät riskit

Opetuspalvelujen palveluverkon tulee olla suunnitelmallinen ja oikeassa suhteessa palvelujen tarpeeseen ja tarvisijoihin. Laskevat oppilasmäärät haastavat opetuspalvelujen palveluverkkoa. Kouluverkon tulee olla kattava, mutta samanaikaisesti on huolehdittava opetuksen laadusta ja oppilaiden hyvinvoinnista. Riskinä tunnistetaan oppilaiden oppimisen ja koulunkäynnin tuen tarpeeseen vastaaminen. Erityisopetus tulee olla kaikkien sitä tarvitsevien oppilaiden saatavilla kaikissa kouluyksiköissä. Lisäksi S2-oppilaiden kasvanut määrä edellyttää riittävää resurssointia. S2-oppilaiden oppimisvalmiuksien tukemiseen ja erityisesti suomen kielen taidon kehittämiseen on kiinnitettävä riittävästi huomiota.

Painopisteet

- Yhteisöllisyys, yhteisöllisen johtamisen ja yhteisöllisyyden kehittäminen (palveluavain)
- Lukutaito, Salon lukutaitomallin käyttöönotto (palveluavain)
- Oppimisen ja koulunkäynnin tuen uudistaminen, lainsäädännön muutosten jalkauttaminen (palveluavain)
- Eheät oppimispolut varhaiskasvatuksesta lukioon, painotetun opetuksen ja opetuksen nivelkohtien kehittäminen (palveluavain)

Keskeiset toimintamenojen ja -tulojen perustelut

S2-oppilaiden määrä on kasvanut. Oppilaiden laadukkaan opetuksen ja riittävän sekä oikea-aikaisen tuen mahdollistamiseksi esitetään Ollikkalan, Armfeltin ja Uskelan kouluille määräraikaista resurssiopettajaa. Opettajien palkkakuluja voidaan kattaa osittain takautuvasti myönnettävällä valtionosuudella. Lisäksi esitetään kahta määräraikaista koulunkäyntiohjaajaa S2-oppilaille riittävän oppimisen ja koulunkäynnin tuen varmistamiseksi.

Valmistavan opetuksen toteuttamiseksi tarvitaan kaksi määräraikaista opetusryhmää. Näiden ryhmien toteuttamiseksi tarvitaan kaksi opettajaa ja kaksi koulunkäyntiohjaajaa. Ulkoisen hankerahoituksen ennakoitaan vähenevän. Avustuksia on aiempaa vähemmän haettavana.

Investointisuunnitelmassa varaudutaan koulujen korjaustarpeisiin ja oppimisympäristömuutoksiin sekä tarvittaviin laitehankintoihin.

6.1.1 Tuloslaskelma, ulkoinen

3200 Perusopetus	TP 2023	MTA 2024	LTK 2025	KS 2025	Ero%
Toimintatuotot					
Myyntituotot	917 066	950 000	860 000	860 000	-9,5
Maksutuotot	300 582	295 000	445 000	545 000	84,7
Tuet ja avustukset	1 069 756	746 920	544 000	648 000	-13,2
Muut toimintatuotot	24 002	10 000	0	0	-100,0
Toimintatuotot	2 311 406	2 001 920	1 849 000	2 053 000	2,6
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-33 073 246	-33 053 387	-34 061 924	-34 098 041	3,2
Palkat ja palkkiot	-26 643 122	-26 737 405	-27 792 324	-27 822 359	4,1
Henkilösivukulut	-6 430 125	-6 315 982	-6 269 600	-6 275 682	-0,6
Eläkekulut	-5 415 529	-5 553 971	-5 563 406	-5 568 728	0,3
Muut henkilösivukulut	-1 014 596	-762 011	-706 194	-706 954	-7,2
Palvelujen ostot	-2 595 245	-2 915 088	-2 524 240	-2 426 250	-16,8
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 016 869	-1 095 470	-1 168 650	-1 098 650	0,3
Avustukset	-990	0	0	0	
Muut toimintakulut	-702 175	-1 230 070	-1 131 030	-1 131 030	-8,1
Toimintakulut	-37 388 524	-38 294 015	-38 885 844	-38 753 971	1,2
Toimintakate	-35 077 118	-36 292 095	-37 036 844	-36 700 971	1,1

6.2 Lukiokoulutus

Keskeiset tavoitteet ja merkittävimmät riskit 2025

Tavoitteet

Opetussuunnitelman ja OPPIVA SALO-kehittämishojelman myötä toteutetaan strategian tavoitetta laadukkaista opetuspalveluista (strategian palveluavain). Kehittämishojelman kolmivuotisen toimintakauden avulla mahdollistetaan lukiokoulutuksen rohkea, innovatiivinen ja tarkoituksen mukainen kehittäminen. OPPIVA SALO-kehittämishojelman tavoitteet on jaettu seuraaviin neljään osa-alueeseen: 1. yhteisöllisyyden kehittäminen ja vahvistaminen, 2. lukutaidon kehittäminen ja vahvistaminen, 3. oppimisen ja koulunkäynnin tuen uudistaminen ja 4. eheät oppimispolut varhaiskasvatuksesta lukioon. Tavoitteiden toteutuminen tapahtuu opiskelijoiden oppimisen edistämisenä, henkilöstön osaamisen kehittämisenä ja rehtorien johtamisen kehittämisenä.

Strategian mukaisesti tavoitteena on toteuttaa lukiokoulutuspalvelut niin, että ne tukevat opiskelijoiden hyvinvointia sekä niin, että opiskelijat saavat riittävää ja oikea-aikaista tukea oppimiseen ja koulunkäyntiin (strategian palveluavain).

Tavoitteita edistetään lukioiden yhteisellä laatu- ja saavutettavuushankkeella. Laadukkaan oppimisen mahdollistamiseksi lukiokoulutuksessa jatketaan poissaoloihin puuttumisen mallin kehittämistä. Lisäksi mallinnetaan opintosuunnitelman päivittämistä. Opiskelijoiden oppimista tuetaan tehostetulla tukiopetuksella ja opintojen eriyttämisellä. Opiskelijoiden hyvinvointia tuetaan tuen tarpeen systemaattisella arvioinnilla. Tavoitteena on myös lukiokoulutuksen tarjoaminen nykyistä laajemmalle alueelle ohittaen fyysiset ja psykososiaaliset esteet lukio-opiskelulle. Tämän tavoitteen toteutumista tukee tekniikan hyödyntäminen, yksilölliset oppimisympäristö- ja materiaaliratkaisut ja yhteisölliset oppimisympäristöt ja -materiaalit. On kuitenkin havaittu, että lähiopetus kiinnostaa opiskelijoita etäopetusta enemmän.

Lukioiden opetussuunnitelmiin kirjataan oppiaineittain/opintojaksoittain eettisyys ja ympäristöosaaminen osaksi opetusta.

Merkittävimmät riskit

Lukioverkon tulee olla helposti saavutettava ja tarjota opiskelijoille laadukasta lukiokoulutusta. Opiskelijamäärän väheneminen pienissä yksiköissä haastaa opettajien työskentelyolosuhteita ja näin ollen hyvinvointia. Opiskelijamäärän väheneminen johtaa opettavien kurssin vähenemiseen ja näin vaikeuttaa opettajien opetusvelvollisuuden täyttämistä.

Opetushenkilöstön sijaistamisessa on haasteita.

Painopisteet

- Laadukas oppiminen, opiskelijoiden toimijuuden vahvistaminen ja opetuksen kehittäminen (palveluavain)
- Hyvinvointi ja osallisuus, yhteisöllisyyden vahvistaminen ja hyvinvoinnin lisääminen (palveluavain)
- Lukiokoulutuksen saavutettavuus, opiskelun tuen kehittäminen ja saavutettavuuden parantaminen (palveluavain)

Keskeiset toimintamenojen ja -tulojen perustelut

Hankerahoitus on vähentynyt jonkin verran. Kaikki lukiokoulutuksen opiskelijat ovat maksuttoman toisen asteen parissa, joten asiaan kuuluvat toimintamenot ovat vakiintuneet.

Investointisuunnitelmassa varaudutaan tarvittaviin laite ja -esitystekniikkahankintoihin.

6.2.1 Tuloslaskelma, ulkoinen

3320 Lukiokoulutus	TP 2023	MTA 2024	LTK 2025	KS 2025	Ero%
Toimintatuotot					
Myyntituotot	1 465	2 000	2 000	2 000	0,0
Maksutuotot	5 180	0	0	0	
Tuet ja avustukset	284 779	115 798	30 000	30 000	-74,1
Muut toimintatuotot	16 877	23 600	23 600	23 600	0,0
Toimintatuotot	308 301	141 398	55 600	55 600	-60,7
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-5 340 051	-5 136 839	-5 409 006	-5 409 006	5,3
Palkat ja palkkiot	-4 331 434	-4 163 505	-4 415 870	-4 415 870	6,1
Henkilösivukulut	-1 008 618	-973 334	-993 136	-993 136	2,0
Eläkekulut	-848 123	-855 032	-881 364	-881 364	3,1
Muut henkilösivukulut	-160 495	-118 302	-111 772	-111 772	-5,5
Palvelujen ostot	-277 275	-170 368	-217 280	-217 280	27,5
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-339 903	-715 640	-615 640	-455 040	-36,4
Muut toimintakulut	-148 014	-213 700	-236 980	-213 700	0,0
Toimintakulut	-6 105 243	-6 236 547	-6 478 906	-6 295 026	0,9
Toimintakate	-5 796 941	-6 095 149	-6 423 306	-6 239 426	2,4

6.3 Nuorisopalvelut

Keskeiset tavoitteet ja merkittävimmät riskit 2025

Tavoitteet

Nuorisopalveluiden tavoitteena on säilyttää nykyiset nuorisopalveluiden palvelukokonaisuudet sekä vahvistaa palveluiden saavutettavuutta ja laadukkuutta. Nuorisopalveluista tehdään nuorisopalveluverkkoselvitys vuosien 2025-2026 aikana, jossa selvitetään kattavasti niin tila- kuin palveluverkostoa (kohderyhmät, aluekartoitus, palvelutarve jne.).

Henkilöstön osaamisen varmistaminen ja sen kautta työhyvinvoinnin lisääminen.

Merkittävimmät riskit

Ulkopuolisen rahoituksen pieneneminen sekä yhteiskunnalliset muutokset, jotka vaikuttavat suoraan asiakastyöhön; mm. hyvinvointialueen kanssa olevat asiakaslähtöisten rajapintapalveluiden muutokset.

Painopisteet

- Nuorisopalveluiden saavutettavuuden lisääminen (palvelu- ja vapaa-aika-avain)
- Henkilökunnan ammatillisen osaamisen vahvistaminen (palveluavain)
- Palveluprosessien ja -sisältöjen arviointimenetelmien kehittäminen (palveluavain)
- Salon kaupungin strategian näkyminen nuorisopalveluissa (hyvinvoiva Salo)

Keskeiset toimintamenojen ja -tulojen perustelut

Nuorisopalvelut jatkavat 2025 kesällä toteutettavaa päiväleiritoimintaa 1-3 -luokkalaisille lapsille. Kokeilu toteutettiin ensimmäisen kerran vuonna 2024. Päiväleiritoiminta laajennetaan vuonna 2025 kaksi viikkoiseksi. Päiväleiritoimintaan palkataan määräajaksi koulunkäynninohjaajia sekä yksi vastuuohjaaja.

Nuorisopalveluiden palvelurakennetta muutetaan enemmän yhteistoiminnallisemmaksi; liikennepuistoon ei enää palkata erillistä kesätoiminnan ohjaajaa, vaan työ hoidetaan nuoriso-ohjaajien työpanoksella.

Etsivän nuorisotyön ostopalvelu A-klinikalta päättyi yhden etsivän nuorisotyöntekijän osalta 2024.

Koulussa ja nuorisotilalla toimiva nuoriso-ohjaaja (1) vakinaistetaan vuoden 2025 aikana. Vuoden 2025 vakinaistamisen jälkeen on kaksi (2) vakinaista nuoriso-ohjaajaa, jotka työskentelevät yläkouluissa ja nuorisotiloilla.

6.3.1 Tuloslaskelma, ulkoinen

3360 Nuorisotoimi	TP 2023	MTA 2024	LTK 2025	KS 2025	Ero%
Toimintatuotot					
Myyntituotot	38 003	48 400	48 400	48 400	0,0
Tuet ja avustukset	445 321	613 307	605 300	605 300	-1,3
Muut toimintatuotot	2 109	2 500	2 500	2 500	0,0
Toimintatuotot	485 433	664 207	656 200	656 200	-1,2
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-1 790 386	-1 982 578	-2 113 205	-2 026 925	2,2
Palkat ja palkkiot	-1 447 175	-1 615 557	-1 727 053	-1 655 303	2,5
Henkilösivukulut	-343 211	-367 021	-386 152	-371 622	1,3
Eläkekulut	-291 193	-321 242	-342 455	-329 741	2,6
Muut henkilösivukulut	-52 018	-45 779	-43 697	-41 881	-8,5
Palvelujen ostot	-224 993	-236 400	-217 820	-217 820	-7,9
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-87 370	-87 440	-87 320	-87 320	-0,1
Avustukset	-92 600	-102 000	-102 000	-102 000	0,0
Muut toimintakulut	-187 508	-184 140	-187 290	-187 290	1,7
Toimintakulut	-2 382 858	-2 592 558	-2 707 635	-2 621 355	1,1
Toimintakate	-1 897 425	-1 928 351	-2 051 435	-1 965 155	1,9

7. Opistopalvelut

7.1 Kansalaisopisto

Keskeiset tavoitteet ja merkittävimmät riskit 2025

Tavoitteet

- opiskelijoiden jatkuvan oppimisen, kansalaistaitojen ja osallisuuden edistäminen
- opiskelijoiden kokonaisvaltaista hyvinvointia tukeva kurssitoiminta
- yhdenvertaisuuden ja monikulttuurisuuden sekä kestäväen elämäntavan toteutuminen
- laadukkaan ja monipuolisen opintotarjonnan ylläpitäminen ja uudistaminen
- taitoliikuntatilan perustaminen ja toiminnan aloittaminen yhteistyössä muiden taitoliikuntaa järjestävien tahojen kanssa
- aikuisten perusopetuksen alkuvaiheen tunnettavuuden lisääminen
- henkilöstön työhyvinvoinnista huolehtiminen ja osaamisen kehittäminen
- opiston 80-vuotisjuhlavuoden tapahtumien onnistunut toteuttaminen

Merkittävimmät riskit

- opiston sivistystehtävän toteuttamisen edellytykset heikkenevät
- vapaan sivistystyön rahoituspohja heikkenee
- kestävyuden vaaliminen ei onnistu, koettu hyvinvointi ei kasva tai jakautuu yhä epätasaisesti
- muodollisesti kelpoisen määräaikaisen opetushenkilökunnan saatavuus

Painopisteet

- Tarjonnan saatavuuden ja monipuolisuuden varmistaminen pedagogiikkaa uudistamalla, perustamalla ja kehittämällä oppimisympäristöjä, järjestämällä toimintaa koko toiminta-alueella sekä kohdentamalla tarjontaa eri osallistujaryhmille ja toimimalla yhteistyössä tarjonnan suunnittelussa ja toteuttamisessa. (Elinvoima, hyvinvointi, vapaa-ajan avain)

- Erityistä huomiota kiinnitetään kansalaistaitojen/perustaitojen vahvistamiseen. (Hyvinvointi, palveluavain, työavain)
- Maahan muuttaneiden koulutusten toteuttaminen kysyntää vastaavalla tasolla (Hyvinvointi, palveluavain, työavain)
- Salon kansalaisopisto täyttää 80 vuotta ja juhlavuoden tapahtumia ja tilaisuuksia järjestetään pitkin vuotta. (hyvinvointi, elinvoima, palveluavain)
- Taiteen perusopetuksen edellytysten turvaaminen kaikilla taiteenaloilla (Hyvinvointi, palveluavain)
- Koettujen hyvinvointivaikutusten arviointia toteutetaan pidempien kurssien palautekyselyissä. (Hyvinvointi, palveluavain)

Keskeiset toimintamenojen ja -tulojen perustelut

Valtionosuutta saadaan opiston vapaana sivistystyönä toteutettaviin kursseihin, maahan muuttaneiden kotoutumissuunnitelman mukaiseen lukutaitokoulutukseen sekä aikuisten perusopetukseen. Valtionosuuksiin ei ole tällä hetkellä tiedossa leikkauksia vuodelle 2025. Valtionavustuksiin on esitetty leikkauksia, mikä tulee huomioida kurssimaksualennuksissa. Valtionosuudella järjestettävän koulutuksen lisäksi opisto toteuttaa koulutuksia myyntipalveluna niin ulkoisille kuin sisäisille asiakkaille.

Opiston maksutuotot koostuvat kurssimaksuista. Myyntituotot muodostuvat sopimusten mukaisista ulkopuolisille sekä kaupungin muille yksiköille myytävistä koulutuksista ja tenttien valvontamaksuista sekä asiakkailta laskutettavista oppimateriaalimaksuista ja pääsylipputuloista. Tuet ja avustukset koostuvat erikseen haettavista ja myönnettävistä erityisavustuksista, joiden rahoitus on vähenemässä.

Kansalaisopiston henkilökunta käsittää rehtorin, apulaisrehtorin, 1,5 kurssisihteeriä, toimistosihteerin, liikuntasuunnittelijan, 8 opettajaa, joista kaksi on suunnittelijaopettajia ja yksi tuntiopettaja. Nämä palkat sisältyvät henkilöstösuunnitelmaan. Yksi musiikin opettajan virka lakkautetaan eläköitymisen myötä. Suurimman osan opiston opetuksesta hoitavat määräaikaiset, kurssien ajaksi palkattavat tuntiopettajat ja luennoijat, joita on lukuvuodessa yhteensä noin 140. Työsuhteen kesto vaihtelee yhdestä kurssikerrasta koko lukukauden kestäviin kursseihin. Määräaikaisten tuntiopettajien palkkamäärärahat sisältyvät henkilöstösuunnitelmaan.

7.1.1 Tuloslaskelma, ulkoinen

4600 Kansalaisopisto	TP 2023	MTA 2024	LTK 2025	KS 2025	Ero%
Toimintatuotot					
Myyntituotot	37 102	30 250	46 200	46 200	52,7
Maksutuotot	371 039	350 000	353 000	353 000	0,9
Tuet ja avustukset	31 052	44 517	9 000	9 000	-79,8
Muut toimintatuotot	863	1 500	1 000	1 000	-33,3
Toimintatuotot	440 056	426 267	409 200	409 200	-4,0
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-1 548 389	-1 497 467	-1 507 192	-1 507 192	0,6
Palkat ja palkkiot	-1 260 781	-1 216 796	-1 227 985	-1 227 985	0,9
Henkilösivukulut	-287 609	-280 671	-279 207	-279 207	-0,5
Eläkekulut	-241 795	-246 114	-248 139	-248 139	0,8
Muut henkilösivukulut	-45 813	-34 557	-31 068	-31 068	-10,1
Palvelujen ostot	-119 688	-158 678	-140 400	-140 400	-11,5
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-39 687	-37 500	-43 000	-43 000	14,7
Muut toimintakulut	-27 916	-31 150	-31 650	-31 650	1,6
Toimintakulut	-1 735 680	-1 724 795	-1 722 242	-1 722 242	-0,1
Toimintakate	-1 295 625	-1 298 528	-1 313 042	-1 313 042	1,1

7.2 Musiikkiopisto

Keskeiset tavoitteet ja merkittävimmät riskit 2025

Tavoitteet

Musiikkiopiston tavoitteena on ylläpitää ja uudistaa laadukasta ja monipuolista opetussuunnitelmaan perustuvaa opetusta ensisijaisesti lapsille ja nuorille. Oppilaitoksen yhteisöllistä toimintakulttuuria ja osallistamisen rakenteita edistetään edelleen. Henkilöstön hyvinvoinnista huolehditaan ja osaamista kehitetään opetussuunnitelman tavoitteiden mukaisesti.

Merkittävimmät riskit

Oppilasmäärän mahdollinen väheneminen johtaa muutoksiin opetustoiminnan monipuolisuudessa. Taiteen perusopetuksen lakiuudistus ja muutokset rahoitusmalliin saattavat heikentää taiteen perusopetuksen musiikkiopistoille kohdistuvaa valtionosuusrahoitusta.

Painopisteet

- Tarjonnan saatavuuden ja monipuolisuuden varmistaminen pedagogiikkaa uudistamalla, kehittämällä oppimisympäristöjä sekä kohdentamalla toimintaa eri osallistujaryhmille (Elinvoimainen ja hyvinvoiva Salo, palvelu- ja vapaa-ajan avain)
- Yhteistyömallien vahvistaminen paikallisissa ja alueellisissa verkostoissa (Elinvoimainen Salo, palvelu- ja vapaa-ajan avain)
- Aktiivinen rooli kaupungin kulttuurikentällä musiikkiopiston tapahtuma- ja konserttitarjonnan kautta (Elinvoimainen ja hyvinvoiva Salo, vapaa-ajan avain)
- Koettujen hyvinvointivaikutusten arvioinnin toteuttaminen osana perus- ja syventävien opintojen palautekyselyitä (Hyvinvoiva Salo, palveluavain)

Keskeiset toimintamenojen ja -tulojen perustelut

Musiikkiopisto antaa taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän mukaista musiikin opetusta, johon saadaan opetustuntiperusteista valtionosuutta. Opiston maksutuotot koostuvat pääosin opintomaksuista, jotka laskutetaan oppilailta kaksi kertaa lukuvuodessa.

Musiikkiopiston henkilökunta käsittää rehtorin, toimistosihteerin ja 19 opettajaa. Koko henkilöstö työskentelee toistaiseksi voimassa olevissa virka- ja työsuhteissa.

Opettajien jatkuva osaamisen kehittäminen opetussuunnitelman painotuksia huomioiden edistää koko opiston pedagogista toimintaympäristöä, mahdollistaa oppiainevalikoiman monipuolisuuden sekä vahvistaa harrastustoiminnan saavutettavuutta. Oppimisympäristön tulee vastata tiloiltaan, työvälineiltään, materiaaleiltaan ja teknologian käyttömahdollisuuksiltaan opetussuunnitelman vaatimuksia.

7.2.1 Tuloslaskelma, ulkoinen

3350 Musiikkiopisto	TP 2023	MTA 2024	LTK 2025	KS 2025	Ero%
Toimintatuotot					
Myyntituotot	7 968	6 000	6 000	6 000	0,0
Maksutuotot	160 744	160 000	160 000	160 000	0,0
Tuet ja avustukset	0	2 961	0	0	-100,0
Muut toimintatuotot	198	500	500	500	0,0
Toimintatuotot	168 909	169 461	166 500	166 500	-1,7
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-961 100	-1 003 466	-1 005 610	-1 005 610	0,2
Palkat ja palkkiot	-782 347	-819 579	-821 888	-821 888	0,3
Henkilösivukulut	-178 753	-183 887	-183 722	-183 722	-0,1
Eläkekulut	-151 167	-160 609	-162 928	-162 928	1,4
Muut henkilösivukulut	-27 586	-23 278	-20 794	-20 794	-10,7
Palvelujen ostot	-39 785	-64 051	-64 520	-64 520	0,7
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-13 246	-30 000	-32 730	-32 730	9,1
Muut toimintakulut	-7 286	-7 600	-7 600	-7 600	0,0
Toimintakulut	-1 021 417	-1 105 117	-1 110 460	-1 110 460	0,5
Toimintakate	-852 508	-935 656	-943 960	-943 960	0,9

8. Lautakunnan tuloslaskelma, ulkoinen

31 Opetuslautakunta	TP 2023	MTA 2024	LTK 2025	KS 2025	Ero%
Toimintatuotot					
Myyntituotot	1 100 177	1 216 970	1 142 920	1 143 920	-6,0
Maksutuotot	1 843 454	1 715 000	1 818 000	1 918 000	11,8
Tuet ja avustukset	3 261 480	2 029 700	1 452 300	1 502 300	-26,0
Muut toimintatuotot	45 323	39 100	28 600	27 600	-29,4
Toimintatuotot	6 250 434	5 000 770	4 441 820	4 591 820	-8,2
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-63 033 424	-62 610 702	-64 301 123	-64 111 529	2,4
Palkat ja palkkiot	-50 848 916	-50 663 643	-52 365 479	-52 207 818	3,0
Henkilösivukulut	-12 184 507	-11 947 059	-11 935 644	-11 903 711	-0,4
Eläkekulut	-10 278 521	-10 501 798	-10 601 711	-10 573 770	0,7
Muut henkilösivukulut	-1 905 986	-1 445 261	-1 333 933	-1 329 941	-8,0
Palvelujen ostot	-7 874 073	-8 336 637	-7 912 610	-7 717 670	-7,4
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 994 115	-2 378 530	-2 294 170	-2 013 570	-15,3
Avustukset	-1 693 811	-1 704 000	-1 504 000	-1 504 000	-11,7
Muut toimintakulut	-1 239 542	-1 972 000	-1 995 240	-1 971 960	-0,0
Toimintakulut	-75 834 964	-77 001 869	-78 007 143	-77 318 729	0,4
Toimintakate	-69 584 531	-72 001 099	-73 565 323	-72 726 909	1,0

9. Lautakunnan tuloslaskelma, ulkoinen ja sisäinen

31 Opetuslautakunta	TP 2023	MTA 2024	LTK 2025	KS 2025	Ero%
Toimintatuotot					
Myyntituotot	1 131 506	1 216 970	1 212 920	1 213 920	-0,3
Maksutuotot	1 843 454	1 715 000	1 818 000	1 918 000	11,8
Tuet ja avustukset	3 261 480	2 029 700	1 452 300	1 502 300	-26,0
Muut toimintatuotot	70 602	64 970	62 290	61 290	-5,7
Toimintatuotot	6 307 042	5 026 640	4 545 510	4 695 510	-6,6
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-63 033 424	-62 610 702	-64 301 123	-64 111 529	2,4
Palkat ja palkkiot	-50 848 916	-50 663 643	-52 365 479	-52 207 818	3,0
Henkilösivukulut	-12 184 507	-11 947 059	-11 935 644	-11 903 711	-0,4
Eläkekulut	-10 278 521	-10 501 798	-10 601 711	-10 573 770	0,7
Muut henkilösivukulut	-1 905 986	-1 445 261	-1 333 933	-1 329 941	-8,0
Palvelujen ostot	-26 094 759	-26 865 397	-27 334 280	-27 139 340	1,0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 015 084	-2 378 530	-2 294 170	-2 013 570	-15,3
Avustukset	-1 693 811	-1 704 000	-1 504 000	-1 504 000	-11,7
Muut toimintakulut	-11 922 492	-12 539 110	-12 539 150	-12 515 870	-0,2
Toimintakulut	-104 759 570	-106 097 739	-107 972 723	-107 284 309	1,1
Toimintakate	-98 452 528	-101 071 099	-103 427 213	-102 588 799	1,5

10. Investointisuunnitelma 2025-2029

Proj. nro	Selitys	TP 2023 €	MTA 2024 €	Kust.yht. 2025-2029	LTK 2025 €	TA 2025 €	TS 2026 €	TS 2027 €	TS 2028 €	TS 2029 €
	Investointimenot									
10	Korvausinvestoinnit									
	111 KI/Rakennukset									
	Opetuslautakunta									
	Varhaiskasvatuspalvelut									
9170	Halikon alueen varhaiskasvatuksen tilaratkaisut	0	0	-60 000	-60 000	-60 000	0	0	0	0
9176	Tupurin päiväkodin peruskorjaus	0	-50 000	0	0	0	0	0	0	0
9239	Kaivolän tilaratkaisut	0	-180 000	-3 800 000	-100 000	-100 000	-1 800 000	-1 900 000	0	0
	Opetuspalvelut									
9171	Armfeltin koulun entisen lukio-osan korjaus	-138 658	-3 000 000	0	0	0	0	0	0	0
9189	Tupurin koulun ja päiväkodin tilaratkaisut	0	0	-350 000	-350 000	-350 000	0	0	0	0
9195	Perniön yhtenäiskoulun tilaratkaisut	0	0	-3 250 000	-250 000	-250 000	-1 500 000	-1 500 000	0	0
	111 KI/Rakennukset yhteensä	-138 658	-3 230 000	-7 460 000	-760 000	-760 000	-3 300 000	-3 400 000	0	0
	116 KI/Koneet ja kalusto									
	Opetuslautakunnan hankkeet									
	Opetuspalvelut									
9191	Armelin koulun opetustilojen av-remontti	0	0	-175 000	-175 000	-175 000	0	0	0	0
9192	Moision koulun opetustilojen av-remontti	0	0	-190 000	0	0	-190 000	0	0	0
9686	Salon lukion opetustilojen esitystekniikan päivitys	-73 262	-67 000	0	0	0	0	0	0	0
9687	Salon lukion auditorion ja oheistilojen esitystekniikan päivitys	0	-15 000	-165 000	-165 000	-165 000	0	0	0	0
9688	Halikon lukion dataprojektorien uusiminen	-24 991	-27 000	0	0	0	0	0	0	0
9618	Perniön yläkoulun ja lukion av-remontti	0	0	-210 000	0	0	0	-210 000	0	0
	OpiSTOPalvelut									
9614	Kansalaisopiston luokkien esitystekniikan päivitys	0	-50 000	0	0	0	0	0	0	0
	116 KI/Koneet ja kalusto yhteensä	-98 253	-159 000	-740 000	-340 000	-340 000	-190 000	-210 000	0	0

Proj. nro	Selitys	TP 2023 €	MTA 2024 €	Kust.yht. 2025-2029	LTK 2025 €	TA 2025 €	TS 2026 €	TS 2027 €	TS 2028 €	TS 2029 €
	Korvausinvestoinnit yhteensä	-236 911	-3 389 000	-8 200 000	-1 100 000	-1 100 000	-3 490 000	-3 610 000	0	0
20	Laajennusinvestoinnit									
	216 LI/Koneet ja kalusto									
	Opetuslautakunnan hankkeet									
	Varhaiskasvatuspalvelut									
9696	Kaivolan päiväkodin irtain	0	0	-125 000	0	0	0	-125 000	0	0
9697	Kärävuoren päiväkodin irtain	0	0	-325 000	0	0	-325 000	0	0	0
9698	Tupurin päiväkodin irtain	0	0	-325 000	0	0	0	-325 000	0	0
	Opetuspalvelut									
9584	Armfeltin ent. lukio-osan av-laitteet	0	-154 000	-25 000	-25 000	-25 000	0	0	0	0
9585	Armfeltin ent. lukio-osan irtaimisto	0	-300 000	-50 000	-50 000	-50 000	0	0	0	0
9620	Perusopetuspalvelujen oppimisympäristöt	-141 907	-150 000	-450 000	-150 000	-150 000	-150 000	-150 000	0	0
9626	Kirkonkylän koulun irtaimisto	-73 102	0	0	0	0	0	0	0	0
9699	Kaivolan koulun irtain	0	0	-300 000	0	0	0	-300 000	0	0
	216 LI/Koneet ja kalusto yhteensä	-215 009	-604 000	-1 600 000	-225 000	-225 000	-475 000	-900 000	0	0
	Laajennusinvestoinnit yhteensä	-215 009	-604 000	-1 600 000	-225 000	-225 000	-475 000	-900 000	0	0
30	Uusinvestoinnit									
	311 UI/Rakennukset									
	Opetuslautakunnan hankkeet									
9110	Uskelan varhaiskasvatus- ja kouluyksikkö	0	-300 000	-20 500 000	-500 000	-500 000	-10 000 000	-10 000 000	0	0
	311 UI/Rakennukset yhteensä	0	-300 000	-20 500 000	-500 000	-500 000	-10 000 000	-10 000 000	0	0
	313 UI/Kiinteät rakenteet ja laitteet									
	Opetuslautakunnan hankkeet									
	Opistopalvelut									
9196	Taitoliikuntatila	0	0	-35 000	-35 000	-35 000	0	0	0	0
9445	Kulttuuritila Näkkärin lavan korotus	0	0	-20 000	-20 000	-20 000	0	0	0	0
	313 UI/Kiinteät rakenteet ja laitteet yhteensä	0	0	-55 000	-55 000	-55 000	0	0	0	0

Proj. nro	Selitys	TP 2023 €	MTA 2024 €	Kust.yht. 2025-2029	LTK 2025 €	TA 2025 €	TS 2026 €	TS 2027 €	TS 2028 €	TS 2029 €
	Uusinvestoinnit yhteensä	0	-300 000	-20 555 000	-555 000	-555 000	-10 000 000	-10 000 000	0	0
	Investointimenot yhteensä	-451 920	-4 293 000	-30 355 000	-1 880 000	-1 880 000	-13 965 000	-14 510 000	0	0
	Investointitulot									
	Investointitulot yhteensä	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Investoinnit, netto	-451 920	-4 293 000	-30 355 000	-1 880 000	-1 880 000	-13 965 000	-14 510 000	0	0

11. Investointisuunnitelman 2025-2029 perustelut

10 Korvausinvestoinnit

111 KI/Rakennukset

Varhaiskasvatuspalvelut

9170 Halikon alueen varhaiskasvatuksen tilaratkaisut (2025 suunnittelu)

Kaupunginvaltuusto on päättänyt oppimisympäristöselvityksen yhteydessä 24.2.2020 § 13, että Sinilinnun ja Kärävuoren päiväkodit yhdistetään vuosina 2022-2024. Yhdistäminen ei ole ollut mahdollista, koska olisi löydettävä Kärävuoren kiinteistöön liittyvä ratkaisu; onko kyse peruskorjauksesta tai uudisrakennuksesta ja tarvitaanko laajennusta. Halikon keskustan lapsimäärään on vaikuttanut mm. Ukrainan tilanne, lapsimäärä ei ole vähentynyt ennakoarvioiden mukaisesti. Toijalanmäen kiinteistö (=Sinilintu) on valmistunut vuonna 1986 ja Kärävuoren päiväkodin on valmistunut 1988. Kummatkin kiinteistöt ovat ikänsä puolesta peruskorjaustarpeessa. Kärävuoren kiinteistön kunto on arvioitu Sinilinnun kiinteistöä paremmaksi, mutta saadaanko kiinteistö peruskorjauksella ja mahdollisella laajennuksella palvelemaan yhdistettävien päiväkotien tilatarvetta. Kiinteistöön on tarve tehdä kuntoarvio ennen päätöstä peruskorjauksesta/uudisrakennuksesta. Kärävuoren päiväkodin sijainti Armfeltin koulun läheisyydessä luo mahdollisuuden yhteistyöhön varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen välillä. Elokuusta 2023 alkaen Armfeltin koulun kiinteistössä on toiminut Kärävuoren päiväkodin esiopetusryhmä. Toteutuessaan tämä investointi mahdollistaisi salolaisille lapsille ja perheille strategian mukaiset laadukkaat, tarpeenmukaiset, saavutettavat ja asiakaslähtöiset palvelut. Arvioidut kustannukset ovat suuruusluokka-arvioita ja ne tarkentuvat rakennuksessa tehtävän kuntoarvion jälkeen, kun tiedetään mitä on tarpeen korjata.

Kärävuoren ja Sinilinnun päiväkotien tilaratkaisujen osalta käynnistetään hankesuunnittelu vuoden 2025 aikana. Suunnittelussa kartoitetaan nykyinen tilan tarve, kiinteistöjen kunto, nykyisen Kärävuoren päiväkodin kiinteistön peruskorjaustarve sekä tilojen lisäämisen mahdollisuus nykyiseen kiinteistöön ja uuden kiinteistön rakentaminen Kärävuoren päiväkodin yhteyteen. Hankesuunnittelussa tarkastellaan myös mahdollisuutta päiväkotien yhdistämiseen muihin Tilapalveluiden hallinnoimiin Halikon alueen kiinteistöihin.

9239 Kaivolän tilaratkaisut (2025-2027)

Kaivolän päiväkodin on vuosia toiminut tiloissa, joissa on todettu sekä toiminnallisia että teknisiä puutteita. Rakennus on suhteellisen pieni, oikeastaan vaan yhdelle päiväkotiryhmälle soveltuva. Koska rakennus on pitkälti toiminnallisesti tiensä päässä voisi kyseeseen tulla Kaivolän koulun ja päiväkodin yhdistäminen samaan rakennukseen.

Kaivolän nykyinen koulu on alkujaan rakennettu 1983, laajennettu liikuntasalilla 1990 ja viimeisin kahden luokan laajennus on tehty 1997. Rakennusta ei ole kokonaisuudessaan peruskorjattu siinä vuoden 1983 jälkeen. Rakennuksen tekniikka alkaa olla vanhentunutta ja lämmitysöljyä paljon kuluttava. Eli myös rakennuksen lämmitysjärjestelmä olisi syytä muuttaa ympäristöystävällisemmäksi. Rakennusoikeutta tontilla on runsaasti käyttämättä. Koulun peruskorjaukseen olisi syytä varata noin 2,0 miljoonaa euroa ja tarvittava määräraha päiväkotiosan rakentamiseen riippuu tilantarpeesta. Arviot vaihtelevat noin 1,0-1,7 miljoonaa euroa.

Koulun yhteyteen olisi järkevää saada tilat kaksiryhmäiselle päiväkodille, joka korvaisi nykyiset Kaivolän päiväkodin huonokuntoiset tilat. Tonttitarjonnan seurauksena Kaivolän alueella on havaittavissa ikäluokkien koon kasvamista ja näin ollen tarvittaisiin tiloja lähivuosien aikana myös yhä nuoremmille lapsille. Alle kolmevuotiaiden lasten osuus varhaiskasvatuksessa on nouseva trendi, joka aiheuttaa tilatarvetta. Tämä investointi parantaisi alueen palvelutarjontaa luomalla tarpeenmukaiset, laadukkaat, monipuoliset, saavutettavat ja asiakaslähtöiset palvelut. Varataan suunnitteluraha vuodelle 2025.

9189 Tupurin koulun ja päiväkodin tilaratkaisut (2025 suunnittelu)

Rakennus on alun perin vuodelta 1993, jolloin rakennettiin koululle 6 perusopetustilaa oheistiloineen. Koulua laajennettiin 1998 yhdeksällä perusopetustilalla tukitiloineen. 2004 koulua oli jälleen laajennettava. Tällä kertaa tehtiin kuusi perusopetustilaa sekä koulurakennukseen liittyen kolmi-ryhmäinen Anjalan päiväkotiosio. Rakennukseen on vuosien aikana tehty normaalit huolto- ja kunnostustehtävät sekä toiminnan muutoksista johtuneet täydennys ja muutostyöt. Rakennukseen toteutettiin maalämpö 2019-2020.

Tupurin päiväkodin Tammenrinne 2, palosta johtuen lähdetään selvittämään koulun ja päiväkodin yhdistämistä Taimistokadulle. Tämä aiheuttaa muutoksia myös koulun tiloissa, joten samalla Tupurin koulu ja Anjalan päiväkotiyksikön kunto kartoitetaan ja lähdetään suunnittelemaan peruskorjausta koskien koko kiinteistöä. Kiinteistön talotekniikka on vanhimmilta osin 30-vuotta vanhaa. Päiväkodin käyttäjämäärän lisääntyessä on myös piha suunniteltava toimivaksi ja turvalliseksi saattoliikenteestä lähtien. Jos tiloja ei lähdetä korjaamaan, niin tulevaisuudessa korjaaminen tulee olemaan kalliimpaa eikä meillä ole tarjota toimivia tiloja Tupurin päiväkodin Tammenrinne 2 yksikölle.

9195 Perniön yhtenäiskoulun tilaratkaisut (2025-2027)

Rakennuskokonaisuus muodostuu kahdesta sisääntuloaulan yhdistävästä rakennusosasta. Vanhempi osa on ylärinteessä oleva valmistunut 1929 ja alempi osa vuodelta 1960.

Rakennukseen on tehty korjaustöitä vuonna 2006, kuitenkin silloin korjaustyöt eivät ulottuneet esim. kellarin- ja yläpohjan rakenteisiin. Myöhemmin juuri näissä rakennusosissa on todettu olevan rakennusteknisiä puutteita.

Rakennukseen on korjausvuoden 2006 jälkeen kohdistettu korjaustöitä kellarin ja alapohjan rakenteisiin, mutta kaikkiin ongelmaosiin ja erityisesti yläpohjaan ei ole vielä voitu korjaustoimia laajentaa.

Rakennukseen on tehty kuntokartoitus ja olosuhdearvio vuoden 2024 aikana. Kartoituksessa ilmeni, että rakennus vaatii peruskorjauksen, jotta tilat ovat tulevaisuudessa sisäilmastoltaan turvalliset. Perniön yhtenäiskoulun tilaratkaisujen osalta on käynnistettävä hankesuunnittelu koskien nykyisen kiinteistön peruskorjausta sekä vaihtoehtoisesti uuden kiinteistön rakentamista Perniön kirkonkylän koulun yhteyteen.

116 KI/Koneet ja kalusto

Opetuspalvelut

9191 Armfeltin koulun opetustilojen av-remontti (2025)

Armfeltin koulun luokkatilojen AV-tekniikkaa on uusittu v. 2023 ja 2024. Merkittävimpänä uudistuksena on toteutettu v. 2024 lopussa valmistunut Armfeltin koulun keskitalon peruskorjaus, jonka yhteydessä uudistettiin myös keskitalon opetustilojen AV-tekniikka.

Em. uudistuksista huolimatta koulussa on edelleen 35 luokkatilaa, joissa AV-tekniikka on vanhentunutta ja epävarmasti toimivaa. Eri luokissa on myös erilaisia AV-ratkaisuja; tämä hankaloittaa opettajien siirtymistä luokasta toiseen ja luokkatilojen tehokasta ja joustavaa käyttöä. Suuren kouluyksikön loppujen luokkatilojen AV-tekniikan päivittäminen on tarpeen juuri siksi, että saadaan koulun kaikki luokkatilat AV-tekniikaltaan yhteneväisiksi ja toimiviksi, jotta eri luokissa oppitunteja pitävät opettajat saavat AV-laitteiston toimimaan luokkatilasta riippumatta.

9192 Moision koulun opetustilojen av-remontti (2026)

Moision koulun luokkatilojen AV-tekniikka alkaa olla elinkaarensa lopussa; laitteita rikkoutuu ja ne toimivat epävarmasti. Tämä hankaloittaa opetustyötä. Suuren kouluyksikön kaikki 38 luokkatilaa olisi perusteltua päivittää samalla kertaa, jotta kaikkien luokkatilojen AV-varustelu saadaan yhdenmukaistettua ja eri luokissa kiertävät opettajat saavat käyttöönsä toimivan ja samalla tavalla käytettävän AV-laitteiston luokkatilasta riippumatta.

9687 Salon lukion auditorion ja oheistilojen esitystekniikan päivitys (2025)

Salon lukion auditorion ja sen oheistilojen esitystekniikka on vanhentunutta ja heikosti toimivaa; toimimaton tekniikka haittaa merkittävästi tilan päivittäiskäyttöä lukion opetustilanteissa ja esityksissä. Esitystekniikan päivityksessä uusitaan ajanmukaisiksi ja lukion tämänhetkisiä käyttötarpeita vastaaviksi auditorion ja siihen liittyvien näyttämötilojen äänentoisto, projisointi, valaistus, kaapeloinnit ja muu näyttämötekniikka.

Vuoden 2024 aikana on toteutettu ko. projektiin liittyvä suunnittelutyö, jonka perusteella v. 2025 haettava rahoitus laitteistohankinnoille ja -asennuksille on budjetoitu.

9618 Perniön yläkoulun ja lukion av-remontti (2027)

Perniön yhtenäiskoulun yläkoulun ja Perniön lukion yhteisten opetustilojen AV-laitteisto alkaa olla ikääntynyttä ja heikosti toimivaa. Käyttöikänsä loppupuolella olevat dataprojektorit ja kaiuttimet hankaloittavat opetustyötä ja ne olisi tarpeen korvata kosketusnäytöillä, joista on saatu hyviä kokemuksia muista kouluyksiköistä. Samalla uusitaan luokkien AV- ja sähkökaapelointeja tarvittavilta osin. Remontoitavia luokkatiloja on yhteensä 23 kpl.

Yläkoulun ja lukion juhlasalin esitystekniikka on puutteellista, vanhentunutta ja heikosti toimivaa. Esitystekniikan päivityksessä uusitaan ajanmukaisiksi ja tämänhetkisiä käyttötarpeita vastaaviksi juhlasalin äänentoisto, projisointi, valaistus, kaapeloinnit ja muu näyttämötekniikka.

20 Laajennusinvestoinnit

216 LI/Koneet ja kalusto

Varhaiskasvatuspalvelut

9696 Kaivolan päiväkodin irtain (2027)

Kaivolan päiväkodin oppimisympäristön ja irtaimen uusiminen.

9697 Kärävuoren päiväkodin irtain (2026)

Kärävuoren päiväkodin oppimisympäristön ja irtaimen uusiminen peruskorjauksen yhteydessä.

9698 Tupurin päiväkodin irtain (2027)

Tupurin päiväkodin oppimisympäristön ja irtaimen uusiminen peruskorjauksen yhteydessä.

Opetuspalvelut

9584 Armfeltin ent. lukio-osan av-laitteet (2025)

AV-laitteita varten on varattu vuoden 2024 talousarvioon 154.000 euroa. Vuodelle 2025 tehdään varaus 25.000 euroa varautuen laitteiden mahdollisiin toimitusviivästymisiin. AV-laitteistohankinnan kokonaismäärä ei ylitä vuoden 2024 talousarvioon varattua 154.000 euroa, vaan vuoden 2025 varauksesta käytetään vain se osuus, joka mahdollisesti jää vuodelta 2024 käyttämättä.

9585 Armfeltin ent. lukio-osan irtaimisto (2025)

Irtaimistoa varten on varattu vuoden 2024 talousarvioon 300.000 euroa. Vuodelle 2025 tehdään varaus 50.000 euroa varautuen irtaimen mahdollisiin toimitusviivästymisiin. Kalustehankinnan kokonaismäärä ei ylitä vuoden 2024 talousarvioon varattua 300.000 euroa, vaan vuoden 2025 varauksesta käytetään vain se osuus, joka mahdollisesti jää vuodelta 2024 käyttämättä.

9620 Perusopetuspalvelujen oppimisympäristöt (2025-2027)

Uusien oppimisympäristöjen toteutukseen varataan 150.000 euroa. Vuonna 2025 perusopetuksen akuutteihin av-remontteihin varataan 50.000 euroa ja oppimisympäristömuutoksiin 100.000 euroa.

9699 Kaivolan koulun irtain (2027)

Kaivolan koulun oppimisympäristön ja irtaimen uusiminen sisältäen av-välineistön saattamisen ajan tasalle.

30 Uusininvestoinnit

311 UI/ Rakennukset

Opetuspalvelut

9110 Uskelan varhaiskasvatus- ja kouluyksikkö (2025-2027)

Torikadun päiväkodin toiminta on siirtynyt sisäilmaongelmien vuoksi Hakastaronkadulle väistötilaan. Myös Uskelan koulun kiinteistö on huonokuntoinen, jonka vuoksi toimintojen jatkuminen kiinteistöissä on epävarmaa ja käsityön opetukseen tarvitaan väistötiloja tällä hetkellä. Keskustan alueen varhaiskasvatuspaikat eivät riitä vastaamaan paikkatarpeeseen, koska keskustan alueella tarve varhaiskasvatuspaikkoihin on ollut yli tämän hetkisen paikkatilanteen.

Uusi kiinteistö yhdessä perusopetuksen kanssa mahdollistaa aidon yhteistyön varhaiskasvatuksen ja alkuopetuksen välille. Tiloista voidaan luoda nykyaikaiset ja joustavat vastaamaan muuttuvia tarpeita ja muuttuvaa lapsimäärää. Päiväkotitilat suunnitellaan kymmenelle lapsiryhmälle, joista yksi toimii avoimen varhaiskasvatuksen tilana.

Uskelan varhaiskasvatus- ja kouluyksikön hankesuunnittelu on saatu valmiiksi. Suunnittelijoiden valinnat olisi tarkoitus tehdä tammikuussa 2025 ja toteutussuunnittelu on tarkoitus olla valmiina syyskuussa 2025. Tavoitteena on, että uusi kiinteistö olisi valmis kesäkuussa 2027.

313 UI/Kiinteät rakenteet ja laitteet

Kansalaisopisto

9196 Taitoliikuntatila (2025)

Taiteen perusopetuksena toteutuva sirkuskoulu on toiminut vuodesta 2021 alkaen. Sirkuskoulussa on kaksi alakoululaisten ryhmää (12/ryhmä), jotka ovat täynnä. Jonossa on lisäksi yhden ryhmän verran halukkaita sirkuskoululaisia. Näiden lisäksi toimii 16 paikkainen perhesirkus. Opettajia on kaksi. Opetus tapahtuu Urheilutalon peilisalissa. Tilaresurssien rajallisuus ja sopimattomuus käytötarkoitukseen ovat olleet keskeinen syy siihen, että sirkustaiteen perusopetuksen ryhmien määrä ei ole voitu lisätä. Koulujen liikuntasaleissa tai urheilutalolla voidaan harjoitella sirkustaiteen perusteita, mutta taiteen perusopetuksen sisältöjen ja toiminnan kehityksen kannalta on tärkeää saada tarkoituksenmukaiset opetustilat sekä välineistö. Taitoliikuntaan tarkoitettussa tilassa voidaan harjoitella myös muita lajeja, kuten akrobatiaa, voimistelua ja parkouria. Ympäri Suomea löytyy esimerkkejä tällaisista harjoitustiloista, jotka ovat eri lajien harrastajien yhteiskäytössä.

Sirkustaiteen opetustilan erityistarpeet

- Ilma-akrobatiaa varten: Moottoroitu itsestään seisova trussirakenne, johon välineet voi kiinnittää, lattiatasossa tai seinässä kiinnityspisteitä, alastulopatjat, välineistä vertikaalikangas ja trapetsi.
- Tasapaino-opetukseen: nuora (itsestään seisova), tasapainopallot, trampoliini.
- Permanto/mattoalue, joka mahdollistaa monenlaista liikettä, esim. 8x8 metrin kokoinen tila.
- Lisäksi tarvitaan varastotiloja välineille.

Taitoliikuntatila rakennetaan Ylhäistentie 2 entiseen kirjastotilaan. Oppimisympäristössä tarvitaan muutoksia valaistukseen ja varastotiloihin. Tilan soveltuvuus tarkoitukseen on tarkistettu sirkusalan ammattilaisten toimesta.

9445 Kulttuuritila Näkkärin lavan korotus (2025)

Kulttuuritila Näkkärin esiintymislava pitää korottaa. Tila on aiemmin toiminut luentosalina, jolloin näkyvyys ei ole ollut niin olennainen asia, kuin esittävän taiteen tilana käytettäessä. Näkkäri toimii kansalaisopiston opetus- ja esitystilana ja tilastojen mukaan käyttöä on noin 800 tuntia lukuvuodessa. Näkkärissä on sen lisäksi muuta käyttöä noin 330 tuntia vuodessa ja se on pääsääntöisesti esittävän taiteen tilaisuuksia.

Esiintyjät näkyvät katsomoon vain vyötäröstä ylöspäin. Tämä on ongelmallista niin tanssi- kuin teatteriesityksissäkin. Esiintyjien ergonomia on luonnollisempaa, kun ei tarvitse katsoa ylöspäin. Myös kuuluvuus on tilassa ongelmana samasta syystä. Ratkaisuna on käytetty lavakorokkeita, mutta ne ovat raskaita ja epäkäytännöllisiä siirrellä ja kattavat vain pienen osan näyttämöä. Kaikkiin esityksiin ne eivät sovellu lainkaan. Musiikki kantaa ja kuuluu selkeämmin, kun ääni pääsee nousemaan vapaasti yli penkkirivien. Tämä lisää etenkin akustisten musiikkiesitysten toimivuutta ja laatua. Lavarakenteen tulee olla niin vahva, ettei koko lava lähde hoippumaan Flyygelin siirrossa Lavan korotuksessa tulee huolehtia turvallisista poistumisteistä niin esiintyjien kuin katsojien osalta.